

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, Núm 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4 — Extranjer, 5

LA MONA (per R. Miró.)

LA MÚSICA EN SENMANA SANTA

CARTA OBERTA

Sr. D. E. Sunyol.

¿Cóm negarte, amich Sunyol, que sempre llegeixo ab gust los teus articles en defensa de que la *Música sacra*, la verdadera, la genuina, la dels grans mestres del sigle XVI, pugua tornar á entrá á la Iglesia?

Pero crech que t' esforsas en vá, puig á pesar de ser la tal música la condensació de la fé, de la devoció, del fervor, del espiritualisme, lo qu' es per ara, no li deixan entrar, á lo menos aquí á Barcelona. Y la música de Victoria y Palestrina no podent anar al temple va al teatro.

Inútilment invocas las disposicions dictadas per la Sagrada Congregació de ritos en materia de música religiosa: inútilment te dirigeixes á las autoridades eclesiásticas excitantlas un día y altre á que acabin de una vegada ab las xapucerías y 'ls anacronismes entronisats en la major part de las capellas de Barcelona... No sé D. Jaume lo que dirá cas de que 't llegeixi, pero m' ho figuro. De fixo que deu dir:—«Uy, uy, uy ¡quíns mals de cap! ... Bah, bah: no estich per músicas: altra feyna hi há.»

Aquesta falta de interés dona per resultat que cada bou llauri com vulgui, y que ab pocas escepcions honrosas, la música que hauría de ser un poderós element de devoció siga per algúns un negoci com un altre qualsevol y en molts cassos una profanació escandalosa.

Tú haurás sentit parlar de uns concerts de música sacra donats en un de nostres temples mes aristocráticos, en los quals s' hi tocavan pessas tan poch ortodoxas com l' *Oratori Paulus* de Mendeshon qu' es una obra protestant; la *Serenata á la lluna* de Beethoven, que no te res que veure ab la religió; y fins *La Monja* de Schumann, qu' es una condemnaó romántica de la clausura. ¡Y encare aquestas pessas, si no tenen res de místicas ni devotas, á lo menos son degudas á tres bonas firmas!

¿Pero qué dirém de aquella altra iglesia ahont un día l' acte de l' adoració va acompanyarse ab lo resobad *Canto de amor* de Almagro? ¿Y del cas de un amich méu que va trobar convertit en un *benedictus* lo duo del últim acte de Aida: *Morire si pura e bella-morire per me de amore?* ¿Y de aquella iglesia de la Rambla, ahont s' hi tocá una fantasía, en la qual hi predominava 'l *Cant de Lutero* dels *Hugonots*?

Tot aixó passa á Barcelona. A fora de ciutat encare es pitjor. En un poble de la Plana de Vich un día de festa major, s' acompanyá l' acte del ofertori ¿ab qué dirías? ¡Ab la marxa de *Cádiz*!...

Jo no se si es veritat, pero xistós si que ho es el cas que varen contarme anys enrera, quan en mes boga estava *La Gran-Via*. Lo rector de la parroquia de un poble de fora feu present al director de la còpla qu' en l' ofici de festa major volía música, pero molta música, desde avants de comensar, fins després de terminarse la ceremonia. Los músichs li donaren gust desde bon principi, de tal manera que al eixir de la sagristía 'ls tres oficiants l' un darrera de l' altre, hi cargolavan lo popular vals dels tres ratas.

*
**

Aquí á Barcelona, es cert que no hem arribat encare tant enllá; pero tot anirá venint... si la batuta de algúns mestres de capella *no se rompe*, y si 'ls rectors, las comunitats y 'ls cabildos, sempre que 's tracti de música sacra, continuan dihent com fins ara: «no hi sento de aquesta orella.»

Aixís si algun día necessitas acudir á una parroquia situada en un dels barris de la ciutat mes rics en magatzems de fábriques, en demanda de un ofici de difunts es molt fácil que trobis un mestre *Bú-fali-l'-u'l* qualsevol, que imitant als dependents de magatzem ab los compradors, te digui: —Aquí 'l servirém molt bé: aquí tenim un repertori excelent, sobre tot en *requiems*. Aquí toquem la *Marxa fúnebre* de Chopín y la de *Ione* y móltas otras cosas. (Histórich.)

Podrás trobarte també ab un rector, que al saber que 'l mestre de capella plé de bon desitj el día de la festa parroquial se disposa á tocar la magnífica missa de Victoria: «*O quam gloriossum est Regnum,*» digui: «No m' entra: un ofici sense orquesta no fa festa major.» Lo rector que tal va dir plé de bona fé, ja es mort; pero per un que se 'n va, 'n quedan cinquanta que trobantse en igual cas dirán, sens dupte, lo mateix.

Pero en rigor no tenen tota la culpa de lo que passa 'ls capelláns, que després de tot no saben música. A algúns mestres de capella, tan vanitosos com ignorants, que converteixen en ofici vil lo séu càrrech es imputable principalment la degradació á que ha arribat la música en las iglesias.

A un d' ells, y dels de més campanillas, li va fer present un amich, la manera desgarrada com havia interpretat la missa del mestre Vilanova: ¿y sabs que li va respondre? —Jo sono pels quartos que 'm donan: aixó que 'm dius á mí, ho pots contar als canonjes que no me 'n donan mes.

¡L' emulació artística!... ¿Ab qué 's menja aquest requisit? A la Iglesia no 's coneix. Allá ray, que 'l públich no pot xiular com als teatros! A la Iglesia tot passa, y qui no li agradi que ho deixi.

Aixís resulta sumament graciosa la frasse de un mestre molt conegut pel gran impuls que ha donat á la música sacra fora de la iglesia, 'l qual havent assistit un divendres sant á sentir las *Set paraulas* de Haydn, va dir: —Set anys fa que las tocan; ja portan, donchs, set ensaigs: al últim arribarán á saberlas.

Prototipo dels mestres de capella burros y pegats de sí mateixos es aquell, que després de sentir un sermó enaltint als grans creadors de la música polifónica, al trobarse á la sagristía ab lo predicador li va dir *cándidament*: —Desenganyis: val mes l' *Agnus* de la meva missa en fá, que tot lo de *Victoria* y *Palestrina* plegat!!

Ab aixó, amich Sunyol, calcula quin fruyt han de donar los teus esforsos, tenint que havértelas ¡ab uns *mestres* de aquest calibre!

*
**

Creume á mí, no t' hi emboliquis, que tampoch, ne treurás res. Ans que *amateur* de la gran música sigas compassiu, y no olvidis sobre tot, qu' en moltes iglesias de Barcelona, no hi ha mes música que la conquista del llonguet.

¿No sabs per ventura 'l rebombori que va armarse quan lo colegi de advocats tractava de celebrar á Sant Just la seva festa, confiant al *Orfeó catalá* l' execució de la Missa de Victoria?

Apart de que las donas, segons prescripcions de un concili tarragoní, no poden cantar en las iglesias, excepció feta de las castrenses (una extranyesa com un' altra qualsevol), l' *Orfeó catalá* s' hauría enginyat fent sentir aquella gran missa en la mateixa forma en que va interpretar-la á Montserrat, es á dir prescindint de las donas; pero ¡amigué de Deu!... no va alsarse poca saragata, per part dels mestres, quan se van veure la pedregada á sobre!...—¡No cal sino—deyan molts—que vinguin ara 'ls coros á *quitarnos* la feyna de las mans!

PROFESSÓ FÍ DE SIGLE

—¡Chito! ¡silencio!... ¡que passa la FULLA!...

Verdaderament seria una iniquitat: els jornalers de la música xavacana 's guanyan la vida bé ó malament, y es precis respectarlos. ¡Pobrets!...

Poca feyna tenen desde que un advocat sense plets fent un arrech de solfas vellas y de músichs escadussers s' ha convertit en empresari de funcions de iglesia, rebaixant el género fins al extrém de tocar oficis á tota orquesta ¡á 50 pelas!... ¡Y no son poch los convents de monjas y las iglesias sense capella que aprofitan cada día aquesta ganga!...

Naturalment, los mestres de capella están que treuhen foch pels caixals, y no será extrany que aixís com els advocats se dedican á ferlos una competencia irresistible en lo terreno musical, algun mestre de capella 's resolgui á reclutar una copla de advocats novells y munti una agencia destinada á defensar plets, á cinquanta pelas si 's guanyan, de franch si 's perden.

A la guerra com á la guerra.

***

Tornar á entronisar la música sacra dels grans mestres del sigle xvi!... Aixó aviat es dit, amich Sunyol; pero fes lo favor de probarho y veurás lo pa que s' hi dona. Creume á mí: tenint en compte lo que succehiria indefectiblement, casi es preferible no intentarho.

Temps enrera 'ls Pares del Oratori de Sant Felip Neri, nó tant probablement per amor á la música, com per haver sabut que l' ilustre mestre Palestrina havia sigut en vida gran amich del fundador de l' Ordre, decidiren tocar una missa del immortal compositor. Se dirigiren al efecte á Roma demanant que 'ls enviessin la millor, y reberen la del *Papa Marcelo*.

Cridaren á continuació á un mestre de capella dels mes considerats, en rahó d' exercir las sevas funcions en la primera de las iglesias de Barcelona, encomanantli la execució de la missa.

— ¡Verge Santa!...—digué 'l mestre— ¡y quín cent peus!... Pero, en fí, vostés ho volen... Ja 'ns en sortirém.

S' ensajá la missa, de la manera qu' ells ensajan sempre, depressa y malament, y s' executá, realisantse al peu de la lletra la famosa fábula de 'n Bartrina:

«Quiso un tal Juan, que por imbécil brilla,
hacer una tortilla,
y para dar con el procedimiento
preguntólo á una criada de talento.

— ¡Basta para ello, respondió la tal,
una sartén, aceite, un huevo y sal.

Cogió Juan la sartén, la puso al fuego,
de sal llenóla, y luego
partió un hueyo á su modo,
y puso en la sartén cáscara y todo;
la sartén roció al punto con aceite,
y aguardó el resultado con deleite.

Al cabo de buen rato
ya el todo humeaba y repugnante hedía.
Juan lo de la sartén vertió en un plato
por ver lo que saldría,
y salió... una solemne porquería.»

Aixó es lo que va surtir á Sant Felip Neri. Una solemne porquería.

Y encare hi ha capellá de l' Oratori, que fent escarafalls al recort de aquella truyta d' ous de Palestrina, diu ab la major ingenuitat:

— Verdaderament: el mestre tenía molta rahó: aixó es un cent peus: la missa no val res.

***

Per lo tant, amich Sunyol, ab tot y ser tan laudable la teva campanya en pró de la reintegració á la iglesia de la gran música sacra, pensa, á tenor del exemple de Sant Felip Neri, que las conseqüencias,

¡ABUR!

D' Abril lo sol rágich
comensa á brillá.
¡Reparin, reparin
l' hivern com se 'n va!

segons com, podrián ser deplorables, resultant lo remey pitjor que la mateixa malaltía.

Avuy al cap de vall profanan l' iglesia... allá ells. Pero demá podrián profanar ademés als grans mestres que cayguessin á las sevas mans pecadoras, lo qual artísticament seria mil vegadas pitjor.

Ja sabs que t' aprecia ton amich y S. S.

P. DEL O.

A UNA QUE MUNTA

SONET

Vejentneja agotat ton repertori
dels medis de *lluhir* y ser coqueta,
has resolt lo muntar en bicicleta
buscant un resultat satisfactori.

¡Ni fentho aixís lo teu plan il-lusori
podrás realisar, dona estrafeta!
¿Cóm, sent, á mes de lletja, molt mal feta,
vols trobar qui de tú se 'n enamori?...

Desenganyat: en vá es aná ensenyant
lo que molt amagat portar deurias.
¿Potser creus que seguint aqueixas modas
lograrás lo que tú desitjas tant?...

T' enganyas donchs si creus tals tonterías.
¿No comprens que no pots anar ni ab rodas?

PAU PLÁ.

TEOLOGÍA CASULANA

(DIÁLECHS VEROSSÍMILS)

I

Entre senyoras d' edat:

—Ja deu sapiguerho.

—¿Aixó de que posarán un dret sobre 'ls infelissos que vivim de renda?

—Parlo de lo que va passar l' altre día á Santa Ana. ¿No li han explicat?

—Ni una paraula.

—Donchs, sí senyora, va haverhi un escándol, pero un escándol d' aquells que no s' acostuman á veure gayre sovint.

—¡Qué 'm conta!... Precisament á Santa Ana, una

iglesia freqüentada per una concurrència tan lluhida, tan elegant, tan....

—¡Ay! D' aquí vé 'l mal, justament! De que la concurrència sigui tan elegant y tan lluhida. A l' iglesia no s' hi ha d' anar á lluhir ni á exhibir la elegancia, sino á resar y á pensar en Deu.

—Pero, encare no m' ha dit lo que va succehir....

—Pues que á la qüenta un parell de joves d' aquests que no mes van á l' iglesia á l' hora que hi ha noyas

VIANDA DEL TEMPS

Oracions y dinerets.

macas, per si fulana 't distingeix mes á tú que á mí ó 'm considera mes á mí que á tú, van armar una qüestió á dintre mateix del temple, obligant al sacerdot á suspendre la missa y sembrant el pánich en la concurrència que la estava ohint.

—¡Quín barullo deuria haverhi!

—Barullo, y crits, y desmays, y empentas y atachs de nervis. Si no hi va haver morts, degué ser segurament perque Nostre Senyor no va volguerho.

—¿Tan armats estavan?

—No, d' armas no crech que 'n duguessin, ó si 'n duyan, no van sortir.

—¿Vol que li digui la veritat? De tot aixó que m' explica no 'n tenen la culpa ells.

—¿Els que van promoure l' alborot? ¿Donchs qui?

—Ellas. Mes de quatre vegadas hi tingut ocasió de repararho. Moltes senyoretas van á missa, no per cumplir ab els sagrats manaments, sino per veure al pollo tal, per trobarse ab el galanqual y per convertir 'l temple en una reunió mes ó menos familiar, ahont las concurrentas s' ocupan de tot, menos dels assumptos del ánima.

—¡Qué 'm dirá! Jo hi vist, durant la missa, canbiarse cartas.

—Jo hi vist llegirlas dintre del propi devocionari.

—¡Y ab el luxó que hi van ellas! Plenas de llasos, carregadas d' essencias, cubertas de polvos....

—Per xó ells hi acuden, y per xó passa lo que passa: *de aquellos polvos....* venen aquests escándols.

—Aviat las personas verdaderament religiosas ¿sab qué haurém de fer?

—¿Abstenirnos d' anar á missa?

—¡Angela!... Será l' única manera de que no 'ns confonguin ab la gent que hi va.

II

Entre personas serias:

—¡Aquests diaris!... ¡Aquests diaris son el di-moni!

—¿Y aixó?

—¿No ha vist qué han fet, ab ocasió de la vinguda de l' esquadra inglesa? Han donat compte de que 'ls individuos católics de la tripulació han anat á la Catedral á ohir missa.

—¿Pero aixó, qué té de particular?

—¡Pues no poch ni gayre! ¿Li sembla bé que un periódich de bons sentiments religiosos ens posi en ridícul d' aquest modo?

—No l' entench.

—¡Explicar que 'ls tripulants de la esquadra inglesa han anat á ohir missa á la Catedral!...

—Encare l' entench menos.

—¡Y explicarho desde las columnas d' un diari que 's titula católich!

—¡Y ben fet d' explicarho! ¿Quín mal ens fa tot aixó?

—¿Quín?... ¿No sab que á Inglaterra son protestants?

—Crech que sí....

—Y sentho ¿no hi veu vosté res en el fet de que 'ls jefes de l' esquadra autorisin l' assistencia dels seus marinos á una iglesia católica?

—No atino....

—¿No?... Donchs sábiga que aquest acte ens posa horriblement en evidencia.

—¿Per qué?

—Per.... Escolti: si en el nostre exércit hi hagués soldats protestants ¿se 'ls permetria assistir á una capella evangélica en correcta formació?

—¡Ah!... No ho crech.

—Pues aquí está 'l ridícul: si aquests diaris religiosos no ho haguessin descubert, molta gent no sabria que la protestant Inglaterra es molt mes tolerant y mes expansiva que nosaltres.

ECOS DE SACRISTIA

—Tot lo que 't sobri, tórnam'ho.
—¿Del ciri ó del candelero?

—¡Comprenc! Té molta rahó.
—Y 'ls periódichs católichs, divulgant, s' han fet, per lo tant, cómplices d' un acte que per nosaltres representa una espantosa fregada d' orelles.

III

Entre gent senzilla:

—¡Quina desgracia!
—¿Qué? ¿Aquí á Barcelona?
—A Fransa, en un poble que se 'n diu Brouse... ¡Vuyt morts, trenta ferits graves y una pila de lesionats de menos importancia! ...
—¿Y cóm ha sigut aixó?
—Era 'l diumenje passat. Celebravan una festa; el local estava plé de gent de todas las clases sociales, quan de repent ¡plaf! s' enfonza la bóveda central, y aixafa á tots els infelissos que troba sota...
—¡Que s' hi farà! Cástichs de la Providencia. Tal vegada á Nostre Senyor se li va ocorre demostrarlos que sent diumenje no havian d' estar de festa com vosté diu, sino al temple resant.
—¡Pero si aixó es lo que feyan!
—¡Cóm! ¿La bóveda que va enfonzarse...
—Era la del temple, que va caure justament mentre el poble estava ohint la missa de Rams.
—¡Ah!... ¡Aquesta si qu' es la mes negra!...

A. MARCH.

AMOROSA

T' estimo com ne estima
la mare al fillet séu;
t' adoro com no adoran
los angelets á Deu.
Y sols m' es dat en somnis
gosar de mon amor.
¡La joya de ma vida!
¡La vida del meu cor!

Somío que xamosa
de ma passió entre 'ls llassos
tú 'm vas teixint cadenas
de petonets y abrossos;
somío que somías
los meus somnis d' amor.
¡La joya de ma vida!
¡La vida del meu cor!

Somío que á la gloria
vivim enamorats
caminant sobre rosas,
de lliris blanchs voltats;
somío que ab deliri
bebém á raig l' amor.
¡La joda de ma vida!
¡La vida del meu cor!

Somío que d' un ángel
vestint las galas puras
al peu de l' ara santa
l' amor etern me juras.
¡Quíns somnis mes hermosos
son los somnis d' amor!
¡La joya de ma vida!
¡La vida del meu cor!

Somío que de verge
los teus ulls desclloch cego
y al fons de sas ninetas
á un mar del goig m' entrego.
Somío que besantnos
ve á sorpéndre'ns la mort.
¡La joya de ma vida!
¡La vida del meu cor!

Somío que somío
y anhelo lo somiar
perque sols puch en somnis
febrós ma sed calmar.

¡Aixis fossin per sempre
los meus somnis d' amor!
¡La joya de ma vida!
¡La vida del meu cor!

Mes Deu no vol que siga
la meva ditxa tanta
y al despertar dels somnis
la realitat m' espanta;
aymar sense esperansa
n' es la font del dolor.
¡La joya de ma vida!
¡La vida del meu cor!

MARANGI.

EL PLET DEL DÍA

Aquí, els partidaris de l' agregació: allá, els contraris.

El poble 's posa al mitj per sentir lo que diuen els uns y 'ls altres.

Parlan els primers:

—Ciudadans, l' agregació 'ns es tan necessaria com l' ayre que respirém. Sense agregació, la vida de Barcelona es impossible. Ni la ciutat pot desarro-llarse ab complerta llibertat, ni 'ls pobles que la rodejan tenen medis d' elevarse á l' altura que 'ls temps exigeixen. Además, la tranquila y perfecta recaudació del impost de consums reclama imperiosament l' agregació.

El poble: —Donchs.... agreguémnos.

Els contraris de la agregació prenen la paraula:

—Tot aixó que han dit els agregacionistas es un teixit de falornias sense cap ni peus. Sense necessitat de lligar á ningú, Barcelona pot desenvoluparse, els pobles poden elevarse á l' altura que las sevas forsas els permetin y l' import de consums pot cobrarse ab la major facilitat. Apart de que, si 'l motiu mes poderós que obliga á l' agregació son els consúms, suprimim els consums y tenim la qüestió acabada.

El poble: —Donchs.... no 'ns agreguém.

Tornan á parlar els apóstols de l' agregació:

—No us els escoltéu á aquests estripa-qüentos. ¿Sabéu per qué s' explican d' aquesta manera? Perque comprenen que 'l día que l' agregació 's realisi, se 'ls haurá acabat el dret de mangonejar en los pobles que avuy son victimas de las sevas manjas. Anant junts ab Barcelona, tornaréu de mort á vida: la ciutat us amparará ab el seu manto protector y comensará per vosaltres una era de ditxa y prosperitat. Si coneixeu de debó 'ls vostres interessos, no titubejéu y proclaméu l' agregació ab todas las sevas legítimas y fecundas conseqüencias.

El poble: —Bueno; donchs.... agreguémnos.

Parlan altre cop els enemichs de l' agregació:

—¡No siguéu tontos! Si us deixéu convence pels barcelonins, perdéu per sempre mes la vostra independencia, renunciéu á la vostra autonomia y us convertiu en infelissos comparsas de la ciutat. Recordéu del ditxo: «El peix gros sempre 's menja 'l xich.

El poble: —¡Caramba!.... Donchs no 'ns agreguém.

Insisteixen els defensors de l' agregació:

—¿El peix gros se menja 'l xich?.... Y ara donchs ¿quí se us menja, á pesar de no anar en companyia de peixos grossos? Examinéu la vostra situació, y diguéu si pot ser mes deplorable. No teniu urbanisació, no teniu higiene, no teniu administració, no teniu ni siquiera llum. Y per mes que per tenir tot aixó que no teniu se us balda á pagos, las poblacions semblan camps perduts y en las vostras caixas comunals no hi ha un céntim.

El poble: —Es cert; donchs.... agreguémnos.

Els altres tornan á parlar:

—¡Sí! Y á Barcelona ¿qué passa? Anéu allá, preguntéu á las personas imparcials, y us respondrán que l' higiene es un mito, l' urbanisació un desordre y l' administració un' olla ahont hi suca verdader exercit d' empleats.

El poble: —Donchs.... no 'ns agreguém.

Els defensors del pensament: —¡Vos estéu suicidant!

El poble: —Donchs.... agreguémnos.

Els contraris: —¡Vos fiquéu á la ratera!

El poble: —Donchs.... no 'ns agreguém.

Els defensors: —L' agregació es el vostre vorvenir.

El poble: —Donchs.... agreguémnos.

Els contraris: —L' agregació es la vostra ruína.

El poble: —Donchs.... no 'ns agreguém.... ó agreguémnos, ó feu lo que 'us dongui la gana, perque com ab lo que diheu tanta rahó teniu els uns com els altres, tan de bona fé devéu anar els altres com els uns.

MATIAS BONAFÉ.

¿FAULA?

LOS DOS PLOMEROS

D' un plomero molt vistós
tan vistós com farolero
un altre pobre plomero

estava bastant gelós;

—¡Oh! ¡que 'n deu ser de ditxós!—

pensava, en tant contemplava

al altre com rombejava

son mánech y plomall rich....

—¡Quin goig que fá!.... ¡qu' es bonich!—

lo pobret.... ¡com l' envejava!

—¡Tú si qu' ets afortunat!—

al fi vá atreuirse á dí,

—¡No 't succeheix lo que á mi,

sempre brut, sempre empolsat....—

—Escolta: ¿qui t' ha informat?—

l' altre replicá:—¿Que vols?

¿creus que no tinch los meus dols?

Lo mateix que tu só un trasto

y 'l mateix que tú malgasto

lo meu plomall per la pols....

La gran posició de Adela

la pobre Remy glateix....

ino 's pot dir lo que sofreix

veyentla aná ab carretela!

ino compren.... ¡pobre Remy!

que si bé ab diferents gastos,

l' una y l' altre son dos trastos

que prestan igual servey!....

JOSEPH ROSELLÓ.

LLIBRES

LA CASA DE SHAKESPEARE, por B. PÉREZ GALDÓS.—
També l' insigne novelista, gloria de las lletras espanyolas ha volgut honrar ab la seva firma la popular *Colección Diamante* que dona á llum la Casa López. Los amants de las bonas lecturas no sabrán com agrahirli. Perque poder adquirir per dos ralets un llibre del insigne Pérez Galdós es realment una verdadera ganga.

OFERIMENT

—Si volen una mona, mona de debó, aquí tenen á una servidora.

MÚSICA DE SENMANA SANTA

Je-su-crist la pas-sió voos-tra!...

Inst. RUS, colabrador artístich de LA ESQUELLA.

¡Y quin llibre!... Tot ell amenitat é interés. No 's tracta de cap novela, sino d' una serie de relacions de viatge. Pérez Galdós visita la ciutat de Stratford bressol del immortal dramaturgo inglés. Efectúa després una rápida excursió per Portugal. Y finalment conta lo que ha vist á Italia, després de recorre las ciutats de Roma, Verona, Venecia, Florenca, Padua, Bolonia, Nápoli y Pompeya.

Tal es la materia continguda en lo volúm 51 de la *Colección Diamante*. Lo lector se sent atret desde las primeras páginas tant per la claretat d' estil, com per la selecció dels pomenors que efectúa 'l Sr. Pérez Galdós en sos viatjes. Se mostra il·lustrat sense pedanteria, dona á tot lo que visita 'l valor que li correspón y sab impregnarho de la seva propia visió, fixantse sobre tot en los grans recorts qu' en son esperit despertan los llochs que sigueren teatro vivent de las grans figuras de la humanitat. Llegint lo qu' escriu

se pot dir que 's viatja, y á fé que no pot desitjarse millor, ni més agradable companyia que la seva.

Res mes nos cal dir respecte de un llibre, que desde la seva aparició ha trobat per part del públich una acullida tant extraordinaria, que constituheix un dels grans éxits de la *Colección Diamante*.

AGUA PASADA.—*Cuentos, bocetos, semblanzas* por FEDERICO DE URRECHA.—Forma 'l volúm V de la *Colección Elzevir ilustrada* que dona á llum 'l editor Sr. Gili, contenint una preciosa y variadísima colecció de treballs literaris y periodístichs deguts á la celebrada ploma de un de nostres periodistas militants mes il·lustrats. Realsan 'l edició, qu' es elegantísima, una serie de ben acabats dibuixos deguts al reputat artista D. F. Gómez Soler, tan volgut dels habituals lectors de aquest senmanari.

COLECCIÓN SELECTA.—Ab aquest titol ha comensat á publicarse una nova biblioteca catalana que promet donar á llum un tomo mensual suscrit per algún dels mes notables escriptors del modern renaixement catalá. Lo volúm primer conté una serie de quadros escullits del popular *Emili Vilanova*. La *Colecció selecta* tipogràficament está presentada ab molt bon gust.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

Calderilla literaria.—Versos humorístichs de Salvador Bonavia precedits de un prólech xispejant de 'n Jep de Jesus. Tots dos escriptors son prou coneguts dels habituals lectors de LA ESQUELLA.

La vara del arcalde, aplaudida comedia en un acte, original y en vers de D. Eduart Vidal Valenciano, pre-

miada en lo certámen celebrat á Vilafranca pel *Centre Catalá* y representada ab éxit á *Novedats* y á *Romea*.

Faixa ó caixa, comedia en un acte y en prosa original de D. Pere Reig y Fiol, estrenada á *Romea* el 11 de ja-ner últim.

Vida y mort, episodi dramátich en un acte y en vers, original de D. J. Pujadas Truch, estrenat lo 3 de ja-ner últim en lo *Teatro Circo* de Masnou.

Quan no 's te, parodia del drama *Juan José*, en un acte, original y en vers de A. Saltiveri y J. Asmarats, estrenada en lo *Teatro Principal* de Gracia lo 18 de febrer prop passat.

RATA SABIA.

"DONDE LAS DAN..."

En un camí estretet
voltat de grans alzinas,
de pedra hi ha una creu
á prop de Santa Oliva.

Un gitano vellet,
cansat de sas fatigas,
s' assenta á un esglahó
per reposá una mica.

Al cap de pochos instants
hi passa don Matias,
(qu' es lo senyor rector
del lloch de Santa Oliva)

montat sobre de un ruch
lleuger com una guilla.
Al ser davant la creu
prompte va descobrirse;
creyent aquell *payet*
que se li dirigia

aquell saludo atent
del rector don Matias,
la gorra també 's treu
fentli la cortesia.

Mes lo senyor rector,
vermell com la pebrina,
digné al gitano aquell
ab molta altanería:

—Jo no 'us saludo á vos,
¿Que us heu cregut, indigne?
Ho faig á aquesta creu,
símbol del cristianisme.
—¿Qué s' ha cregut vosté
(lo *payet* li replica)
que ara jo he saludat
á vostra senyoria?
S' ha equivocat del tot;
y ho prenga á malicia
que jo saludí al ruch
que dú en sa companyia.

FÉLIX CANA.

La senmana santa aixís anomenada pel predomini ex-clusiu que prenen las funcions d' iglesia, es funesta pels teatros, en los quals durant tres ó quatre días al menos deixan de donarse las acostumadas representacions. Alguns altres esperan lo toch de aleluya per ressucitar.

Aixís es que las novel·lats de la present senmana son molt escassas si es que n' hi ha alguna.
Nosaltres, per lo menos, no podem donar compte més que de las dos següents:

TIVOLI

S' ha posat en escena la magia titulada: *El talismán poderoso ó la Estrella de oro*. Es una obra aparatosa, mes teatral que literaria, molt propia per entretenir al públich de bona fé, qu' en materias artístichs no mira gayre prim.
Ha sigut posada ab esplendides y ab acompanyament de pessas de ball que produheixen bonich efecte.

LIRICH

Lo concert del diumenje, últim de la temporada, sigué 'l digne coronament de la campanya artística empresa ab tanta bravura pel mestre Nicolau.

¡Llástima que la preocupació predominant encare entre moltes families de que per la Senmana Santa no s' ha de anar al teatre ni á sentir música, dongués per resultat que la sala no estigués completament plena com era de desitjar!

Pitjor pels que no van assistirhi, puig se van perdre una de aquéllas emocions artísticas que no s' olvidan may més.

La superba *novena sinfonia* de Beethoven sigué executada ab un ajust, ab una seguretat ab una riquesa de matisos imponderable. Y per primera vegada se tocá 'l grandió final, sent substituïdas las veus per instruments, ab tal acert que donaren una perfecta idea dels cantábils. ¡Y quin efecte més avassallador!... May lo geni de Beethoven havia arribat á semblant altura: á una alsada sobrehumana. Las tres parts primeras de la sinfonia novena forman los tres cossos de un grandió monument: lo final es una estatua que 's confón ab l' immensitat del Cel.

Lo mestre Nicolau y 'ls professors de l' orquesta sigueren objecte de una gran ovació filla lilegitima del entusiasme que despertaren entre la concurrència meravellada davant de tanta grandesa y hermosura.

PREPARATIUS

Diumenje comensa en lo Liceo la temporada lírica de Pascua, posantse la ópera *Lohengrin*, á cárrech de las Sras. Bordalba y Mas y 'ls Srs. Lucignani, Casini y Navarrini

Dirigirá l' orquesta 'l mestre Ferrari que 's presenta per primera vegada davant del públich de Barcelona.

** A *Novedats* demá dissapte estreno de l' ópera del mestre Giró «*Nuestra Señora de París*», músich de mérit, conegut per la seva partitura *Il Rinégato*.

En *Nuestra Señora de París* se presentarán deu decoracions novas.

** Al *Eldorado*, també demá dissapte estreno de la sarsuela *La banda de trompetas*, qu' es un dels grans éxits de Madrit.

De manera que moltes empresas exerceixen de padri respecte al públich. Vé la Pasqua y li regalan la mona. Fan lo que deuben. Ara sols falta que tingan molta sort y que 'l públich els ho sápigra agrahir.

N. N. N.

A UNA GEPERUDA

Senyora, senyora mia,
no vos sápigra pas greu
ser com sou, puig que essent obras
tot lo que hi ha en l' univers
de Deu, totes son perfectas
que imperfecte Ell no fa res,
y vos ne sou bona mostra
del seu poderós talent.

No us acori, donchs, senyora,
si tant la atenció criden,
qu' es obra molt distingida
la que us admira y sorprén
y jo us contemplo y venero
com un prodigi del Cel.

Hi ha en lo mon forma que 's pugui
dir imperfecte? Gireu
los ulls á tot lo que us volta
y veuréu que no hi ha res
en la terra que mereixi
ser objecte de menyspreu.

La superficie del globo
ens mostra per tots indrets
montanyas d' estranys dibuixos
que excitan lo pensament
á admirar las maravellas
que imposan al nostre ser.

Lo caragol no es ridícul;
ni ho es tampoch lo camell;
las pirámides d' Egipte
son famosas en tots temps
y 'l mar es tan admirable
calmós, transparent y quiet,
com ab las inmensas onas

que hi aixeca 'l mastral furient.

Una de las mes notables
creacions del poeta francés
Víctor Hugo, es *Quasimodo*,
y un altra dels nostres temps
es *Marianel-la*, creada
per Pérez Galdós, l' expert
escriptor que 'ns fa simpátich
lo que es de vida un rebrech.

Cregueume, senyora mia,
y la persuació tingueu
que no hi ha pas en la terra
quí us puga posá en retret.

Quánts y quénts que 'l vostre físich
miran burlantse'n, potsé
trobarian que fan via
de vanitat y d' urch plens
boy portant en la conciencia
un cárrech feixuch, inmens,
y pera durlo ab mes forsa
van enravenats y enterchs.

Quántas pe'l costat vos passen
ab tó de reyna superb,
y portan la honra encorvada
per lo pés del vil argent.

Ja podeu ben bé, senyora,
burlarvos de quí us ofen;
puig pera arribar al terme
del camí al naixer emprés,
més val la dretor de l' ánima
que del cos devant de Deu.

A més, com es just que hi hagi
de tot en lo mon, de cert
podeu dir teniu la ditxa
de que us ha escullit 'lo Cel
pera ser la distingida
entre totes las demés.

Y fins m' atreveixo á dirvos
al véure un mon tan dolent
hont lo imperfecte hi abunda
més que no pas lo perfet,
que vos, senyora, essent sola
á ser com sou, ab lo temps,
quan torni tot al séu centre,
de segur confessarém
que la perfecta hermosura
está en vos únicament,
puig si com dihen los llibres
l' home es l' imatge de Deu,
y Deu en tot es perfecte,
vos sou la figura d' ell
y una equivocació humana
devém ser tots los demés!

S. ALSINA Y CLOS.

Diálech:

—¿Qué te 'n semblan las cartas que ha publicat en Borbón y Castellví contra l' agregació dels pobles de las Aforas?

—Qu' es un acte digne de un rey.

—De un rey?

—Sí: de un rey de cartas.

Llegeixo:

«Asegúrase otra vez que ha presentado la dimisión el marqués de Lema de la Dirección general de Comunicaciones.»

¿Otra vez?

Aixó vol dir que ja la havia presentada avants sense que hagués arribat al séu destino.

Exactament com las cartas que 's tiran al correu.

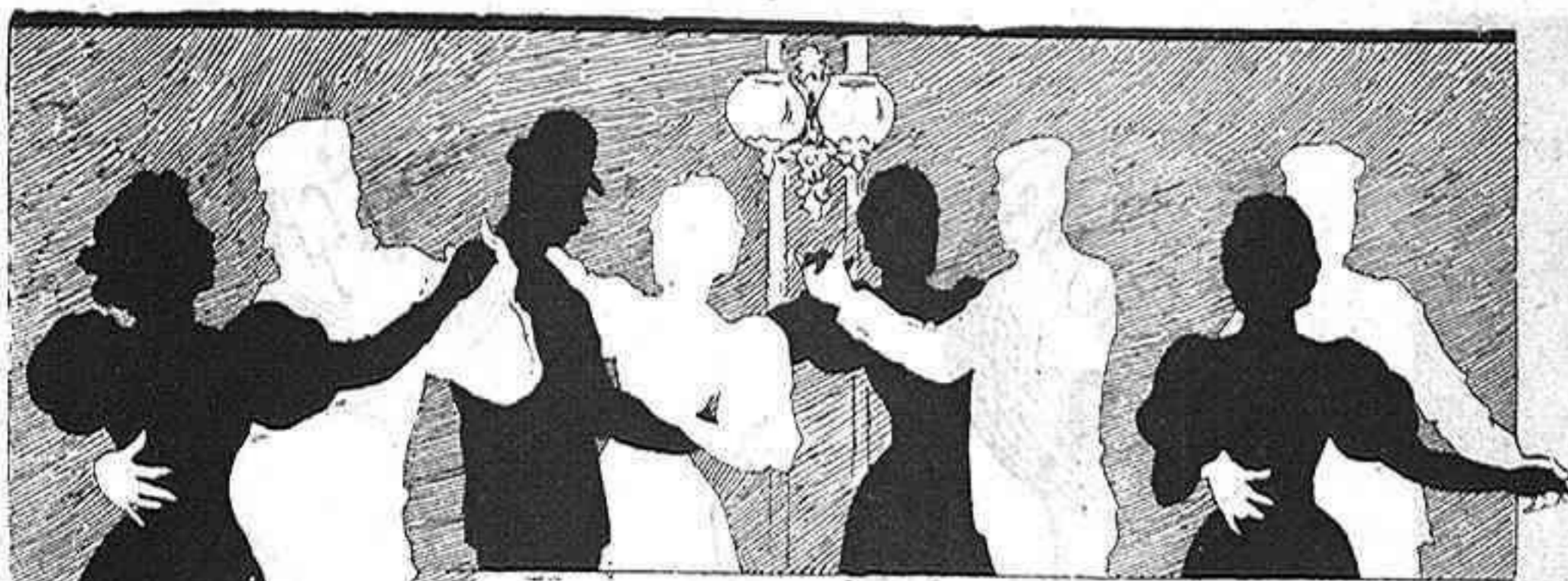
PASQUA BARCELONINA (per M. MOLINÉ.)

Es l' ou que 'ns dóna la solució;

es l' ou que 'ns porta la agregació.

VALS DE CIRCUNSTANCIAS

—¡Vóltala, Catarina!
—¡Vóltala, Miqueló!
—¡Es la millor manera
de fer l' agregació!

¡Hurra!
En Gladstone, l' home polítich mes vell d' Europa, á pesar dels seus 80 y tants anys, ha comensat á dedicarse al ciclisme.

L' altre dia, desde Cannes, va enviar un telégrama á Londres, dihent:

«Domino per complert lo meu aparato.»

Podía haver afegit:

«Y trobo qu' es molt mes fácil que

dominar la qüestió de Orient.»

Notable sigué la vetllada que l' Ateneo barcelonés doná dissapte en lo Teatro Principal.

L' *Orfeo catalá* va lluhirse de veras cantant de una manera admirable las pessas mes escullidas de Victoria y Palestrina, de Bach, de Mozart y de Berlitz que figuran en lo séu repertori, además de la indispensable *Cansó de la Senyora*.

Uním lo nostre aplauso al que 'ls ateneistas van tributar al Sr. Millet y al seu *Orfeo*.

—Mira noya que diu el diari.

—Qué diu?

Llegint: —«Sastre: necesita media oficiala?»

La noya: —Ay, ay ¿mitja no mes? ¿Y de quína part: de cintura en amunt ó de cintura en avall?

De mica en mica 'ls francesos anirán entrant á la rahó.

Fins ara venían prohibintse las corridas, per considerar als toros com animals doméstichs y entrar de plé, per consegüent, en los beneficis de la lley Gramont.

Pero al últim s' ha reunit una comissió especial nombrada per dictaminar sobre l' assumpto, acordant ferho en lo sentit de que 'ls banyuts son animals fréstechs y que per lo tant poden lidiarse.

Ja ho veuen los catalanistas: en aquest punt triunfan els felibres provensals.

En l' estat de Utah (América del Nort) ahont las donas son electoras y elegibles, van presentarse á solicitar los sufragis públichs un marit y una muller.

¡Y la guerra que van ferse!... Enconada, rabiosa, á mort.

La candidata desacreditant al candidat y 'l candidat sense deixar bona ni pels gossos á la candidata,

en discursos, articles de periódich y manifestos.

Y 'l públich aplaudint desaforadament y dividintse la opinió entre l' un y l' altra, fins al extrém de crusarse apostas considerables, com si 's tractés de una partida de pilota.

Tants dóllars pels pantalóns; tants dóllars per las faldillas.

Las faldillas van triunfar per mes de 300 vots, después de una

elecció, empenyadíssima.

Aquesta competencia fi de sigle vá tenir efecte á orillas del Llach Salat.

Salat será de noms y de fets, ja que una elecció com aquesta resulta en efecte *saladíssima*.

Ha mort al Vendrell á una edat molt avansada 'l Sr. D. Joan Ramón y Escofet, pare de nostres estimats amichs D. Jaume, notari de aquella vila y don Ramón, redactor de *El Vendrellense* y estimat colaborador de LA ESQUELLA.

Lo difunt, pilot en la seva joventut, havia desempenyat cárrechs públichs en sa vila natal, sent de tothom qui 'l coneixia sumament apreciat per las bellas prendas de carácter que l' adornavan.

Preném part molt sincera en lo dolor que afligeix á la seva familia.

Per evitar que 'ls jefes y oficials que fan la campanya á Filipinas pugan ser blanco dels insurrectes tágalos, que en las accions de guerra solían apuntarlos ab preferencia, s' ha disposat que 's coloquin las insignias en las hombreras. Aixís s' evitará que aquells xatos de color d' oliva confitada 'ls pugan coneixer.

Y 'ls jefes y oficials podrán dir que fan tan poch cas dels seus graus, que 's tiran las insignias á la espatlla.

Dos artistas barceloníns molt apreciats, los senyors D. M. Feliu de Lemus y D. A. de Ferrater han instalat una Academia que porta 'l nom de Velázquez en lo ters pis de la casa número 10 bis del Passatge de la Pau.

Lo local es hermós y te un devassall de llum qu' enamora.

Los que vulguin iniciarse en los secrets del art ja saben ahont han de dirigirse, com també 'ls artistas que desitjin refrescar de quant en quant los seus estudis académichs, ja que durant totas las horas del dia trobarán modelo disposat en l' *Academia Velázquez*,

Un dels últims acorts presos per la comissió de Foment consisteix en autorisar al director de jardins per adquirir dos palmeras destinadas á reemplaçar las que faltan á la Plassa Real, que cada any se renovan y cada any se moren.

Preu de cada palmera: 200 pessetas.

¿Ab *dátils* ó sense *dátils*?

Uns mariners inglesos después d' embarcarse en una llanxa, varen negarse á pagar al barquer.

Y á conseqüencia de aquest fet y de l' actitud agressiva que van adoptar dits mariners y alguns dels seus companys, ab una mica mes hi ha pinyas.

Pero aixís y tot els *misters* van escaparse sense pagar.

ELS AGABELLADORS DEL MAPA

Lo barquer podrà consolar-se pensant que 'ls mariners de la esquadra, al quedarli á deure 'l preu del passatge li van concedir la nacionalitat *inglesa*.

A un autor dramàtic que no escriu mes que obras del gènere xich y pessas en un acte, donadas á llum ab lo títol de juguets ó joguinas, li preguntava un seu amich:

—¿Cóm es que no empleas millor lo teu talent? Podrías escriure comedias, dramas, tragedias...

—Ca, ca; de cap manera. Lo públich s'ha anat tornant criatura, y avuy ja no admet mes que joguinas.

CANTARELLAS

De dart' mon amor, nineta, per ara no hi ha perill, si no vesteixes senzill y dus la cara mes neta.

A FIDEUS

¿Que tú m' estimas? Ro-
(mansos!
Ja fa tres mesos que jo
vinch á ta casa, y no 'm
(brindas
ni una copa de vi bó.

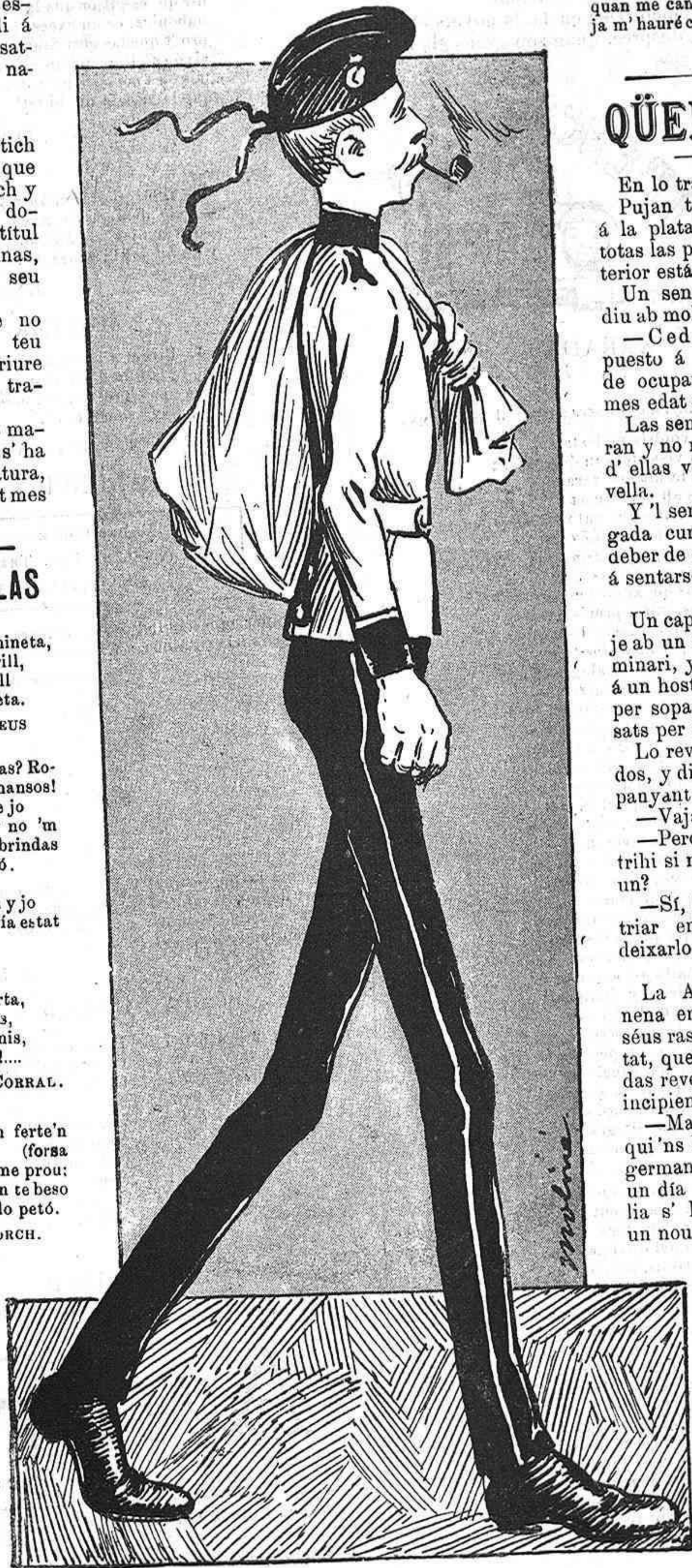
A no coneixens tú y jo estich cert que hauria estat la méva felicitat y la teva perdició.

Ta mare morta,
meus sos diners,
y tú á ca'n Tunis,
¡Renoy que bé!...

ANTONET DEL CORRAL.

Jo empenyat en ferte'n
(forsa
y tú sempre en dirme prou:
pró 'l fet es que quan te beso
sempre 'm tornas lo petó.

R. DE GORCH.

Ara 'm canso de plorar
després de cansar'm de riure;
quan me cansi d' estimar
ja m' hauré cansat de viure.

MARANGY.

QÜENTOS

En lo tranvía.

Pujan tres senyoras á la plataforma, quan totas las plassas del interior están ocupadas.

Un senyor s' alsa y diu ab molta galanteria:

—Cedeixo 'l meu puesto á la mes digna de ocupar-lo: á la de mes edat de vostés tres.

Las senyoras se 'l miran y no responen. Cap d' ellas vol ser la mes vella.

Y 'l senyor, una vegada cumplert aquest deber de cortesia, torna á sentarse.

Un capellá va de viatge ab un alumno del seminari, y havent fet nit á un hostel, els treuen per sopar tres ous passats per aygua.

Lo reverendo 'n prendos, y diu al seu acompanyant:

—Vaja, noy, tría.

—Pero cóm vol que trihi si no mes n' hi ha un?

—Sí, home, sí: pots triar entre pendrel ó deixar-lo.

La Adeleta es una nena encantadora pels seus rasgos de ingenuitat, que algunas vegadas revelan una malicia incipient deliciosa.

—Mamá ¿es el metje qui 'ns ha portat al méu germanet? — pregunta un día en que la familia s' ha aumentat ab un nou pimpollo.

Van venirnos á veure molt atentament;

van anarsen depresa... ¡Salut... y bon vent!

—Sí, filla méva—li respon la partera.
 —¿Y de ahont l' ha tret?
 —Déu, Nostre senyor li ha donat.
 —¡Ah, ja entench! Déu envia 'ls noyets als metjes, y aquests, després, quan son grans els hi torran!

XARADA

I

AL tres-quart DE cinch-inversa IDEM, J STARAMSA

No voldria molestarte,
 pro hi vist ab gran descontent
 qu' en ta última xarada
 atacas ab poch acert
 á un schotis que val més *pelas*
 ell tot *quarta al inrevés*,
 que totas *postrera-inversa*
 xaradas que pugas fer.
 ¿Dius qu' alló es una gran *lata*?
 Donchs, mira, precisament
 tots *quatre* días jo 'l sento
 cantar per unas *dos-tres-*
tas simpáticas y alegras
 vehinas del meu carrer,
 y may m' ha semblat tal cosa.

Per lo tant, tú ves dihent
 tot lo que 't vingui á la boca
 en contra del ball aquell,
 que jo en nom d' aquella colla
 de cegos, d' aquell baylet
 del pa, de las irodistetas,
 del bromista reverent,
 del que toca aquell manubrio
 del pica-ampollas francés,
 de la noya del piano,
 del noy de l' orga, y á més
 de la raspa que te á sobre
 lo teu pis, lo palau seu,
 de la canalla qu' aixorda,
 de ta mullé (?) y finalment
 dels autors de la revista
 dita: *Quadros disolvents*,
 te diré qu' es una pessa,
 aquell schotis, excelent:
 y qu' está plena de *quinta*;
 y que no hi ha ningú més
 sino tú, que no li agradi
 sentir-la continuament.

.....
 ¡Prima-inversa-repetida
 casualitat! Ara 's sent
 un acordeón que toca
 aquell ball del qual parlém.
 Si l sentissis, prou dirias
 que t' arrepen-teixes de....

.....
 ¡Jo si, que m' arrepen-teixo
 d' haverte donat aquest
 disgust, tot justament ara
 que ja m' estich convencent
 de qu' aixó es una *tot lata*
 y de que 'l que dius es cert!

Per tot arreu ja comensa
 á sentir-se el cant aquest;
 ¡Válgam Deu, Senyor, socorro!
 ¡Salveume d' aquest tropell!
 Ja lo qu' hi dit rectifico,
 la rahó 't sobra Pepet;

dir qu' aixó es una gran *lata*
 ja es bastant dir, francament,
 dir qu' es pitjor que la peste
 bubónica, es un excés;
 pro 't quedas curt Staramsa,
 aixó es pitjor qu' un infern;
 ¡aixó es més delent encare....
 que la xarada qu' hi fet!

PEPITO LLAUNÉ.

II

—Total, porta un *hu-segona*.
 —Vaig desseguida, *Sevé*.
 —He menjat *tres-hu* molt bona
 y un *hu-dos* hi caurá bé.

J. DE BADALONA.

ANAGRAMA

Lo llibret d' anar á missa
 que té la filla d' en Pau
 quan morí 'l tot del seu poble
 l' hi deixá com á total.

TAP DE SURO VILAFRANQUÍ.

ANUNCI

VÍ DEL POBLE
 AL CELLÉ DE FCO. TRAR
 ARENYS DE MAR

Combinar aquestas lletras, de manera que resultin una
 bonica sarsuela catalana.

UN ARENYENCH.

ROMBO

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Sego-
 na part de la persona.—Tercera: mida antiga en plural.—
 Quarta: aucells.—Quinta: capital europea.—Sexta: núme-
 ro.—Séptima: consonant.

J. M. SALA.

COPA NUMERICA

1 2 3 4 5 6 7 8	Poble catalá.
5 8 7 3 8 3 6	Objecte de ferro.
5 8 3 4 7 8	Carrer de Barcelona.
2 8 6 7 8	» » »
5 8 7 8	Mida catalana.
8 7 8	Nom de dona.
3 6	Nota musical.
7 6	Negació.
5 8 2	Carrer de Barcelona.
8 3 8 7	Nom d' home.

POMPEYO.

GEROGLIFICH

×

A I ER

JOANET XARRAMÍ.

Antoni Lopez, editor, Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, numero 20, Llibreria Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat numero 2.

¡EL LIBRO DEL DIA!

LA CASA DE SHAKESPEARE

POR EL GRAN NOVELISTA ESPAÑOL

B. PÉREZ GALDÓS

(DE LA REAL ACADEMIA).

Tomo 51 de la COLECCIÓN DIAMANTE (Edición LÓPEZ)

Forma un elegante volumen de unas 200 páginas, con una artística cubierta en colores.

DOS REALES

OBRA NUEVA

HOSPITAL DE SANOS

(CONTINUACIÓN DE

CARNE PODRIDA)

POR

El Barón A. TOUPIN

Un tomo de 260 páginas

3 pesetas.

OBRA NUEVA

APUNTES HISTÓRICOS

ACERCA DE LA

FIESTA de los TOROS

EN ESPAÑA

Biografías de los más célebres lidiadores

POR

I. GÓMEZ QUINTANA

3 pesetas.

Tesifonte Gallego

LA INSURRECCIÓN CUBANA

CRÓNICAS DE LA CAMPAÑA.—LA PREPARACIÓN DE LA GUERRA

Un tomo, nutrido de ilustraciones, 3 pesetas.

ARTE

DE HABLAR BIEN FRANCÉS

EN OCHO DIAS Y SIN MAESTRO

por J. COSTE

2 pesetas.

EL TOCADOR MODERNO

Y LA DROGUERÍA EN LA MANO

RAMILLETE DE 300 RECETAS PROBADAS,

por JOSÉ MONTANER GRIVÉ,

PERFUMISTA DROGUISTA.

4 pesetas.

DE UTILIDAD GENERAL

ANUARIO DEL COMERCIO

de la INDUSTRIA, de la MAGISTRATURA y de la ADMINISTRACION, ó DIRECTORIO de las 400,000 señas de España, Portugal y Ultramar

Dos voluminosos tomos en folio, 25 pesetas.

«LA ESQUELLA DE LA TORRATXA»

BARCELONA Á LA VISTA

ALBUM DE FOTOGRAFÍAS INEDITAS

Es el más espléndido y popular.

Es el más artístico.

DE VENTA:

Cuadernos 1.º, 2.º, 3.º, 4.º, 5.º, 6.º, 7.º y 8.º

30
céntimos
Provincias: 35

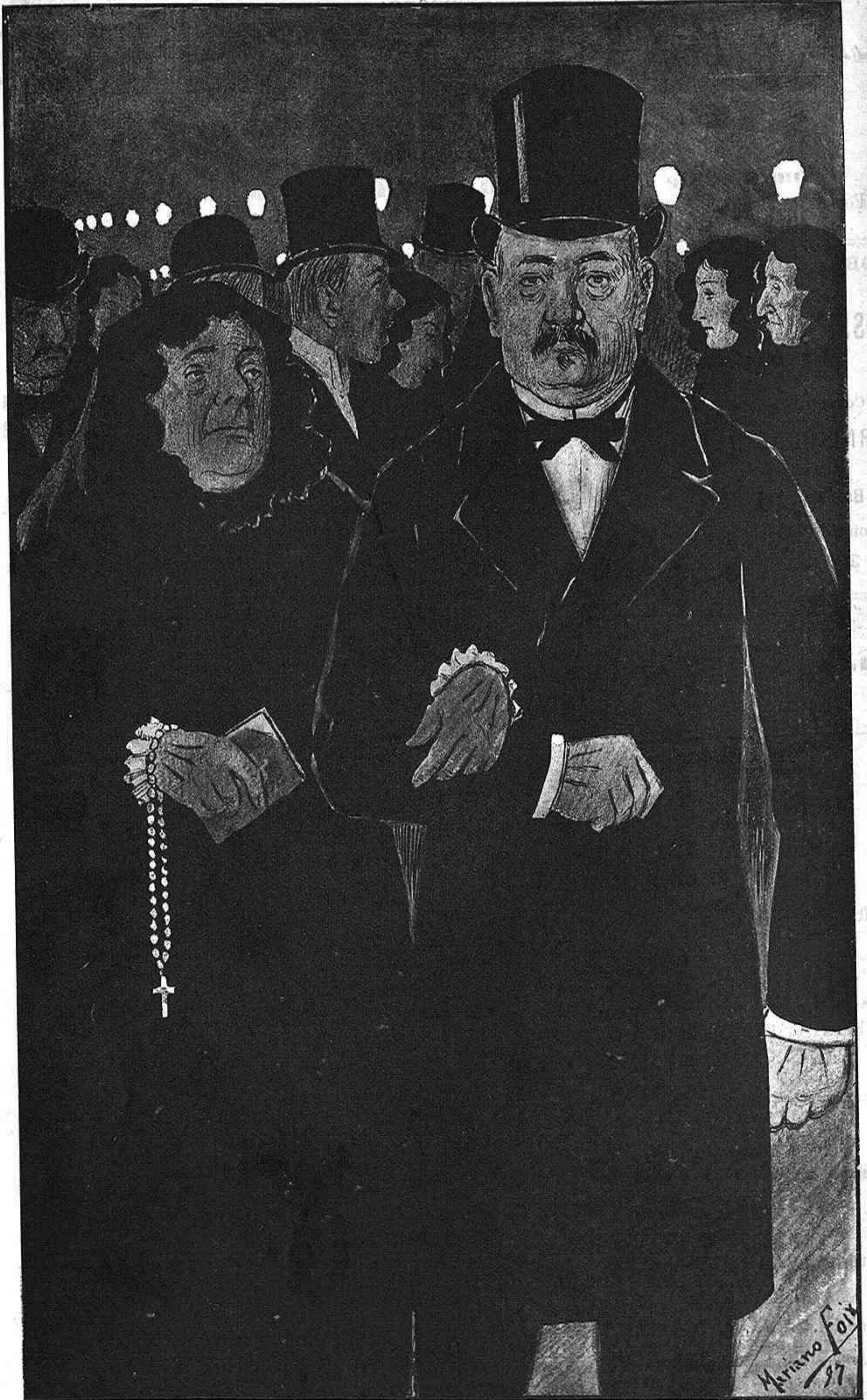
El 9.º cuaderno

SALDRÁ

dentro de breves días

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

LA NOTA DE LA SENMANA (per MARIANO FOIX.)

A treure las arnas de la roba bona.